

הדה"נ	מוצ"ש	ר"ת
6:27	7:40	ירושלים
6:43	7:42	בני ברק
6:34	7:42	חיפה
6:42	7:41	באר שבע
7:07	8:10	ניו יורק
7:14	8:38	לונדון

ישמחתו

עלון שבועי להנחלת נועם כבוד השבת וקדושתה

ביום הראשון

מחיר השבת

במסגרת ימי "בין הזמנים" וימי האביב הבעל"ט, בהם יוצאים המונים לסיורים במקומות שונים, התפרסמה השבוע ידיעה חשובה, לפיה הורה זקן גדולי הדור הגרי"ש אלישיב שליט"א, כי צריכים לפרסם שאין ללכת לבקר במקומות שמחללים בהם שבת בריש גלי ובפרהסיא, ואין לפרוץ בזה גדר, גם במקום שאין שום ברירה אחרת.

הגרי"ש שליט"א הבהיר, כי הסיבה שאין ללכת לביקור במקומות שמחללים בהם שבת, אינה רק כדי שירויחו פחות כסף על ידי מיעוט המבקרים שם, דבר שיביא אותם למחשבה שניה על כדאיות הפעלת המקומות הללו תוך כדי חילול שבת. לא זו הסיבה. הסיבה היא אחת: עצם הדבר שבמקום זה מתחללת השבת, אין זה מקום שבו ראוי ליהודי שומר תורה ומצוות לבקר בו, וההולך למקום כזה, מעיד בעצמו שאין חשובה לו מספיק שמירת השבת, ויש בכך משום חילול ה'.

דברים נחרצים וברורים וחד משמעיים.

אין ספק, כי מי שמונע את עצמו לבקר במקום המוצהר שהוא פתוח בשבת, תוך כדי חילולה חס וחלילה, הרי הוא מראה בכך כי השבת יקרה לו מכלל, והדבר הוא בכלל כבודה של השבת, וכך אפשר לכבד את השבת אף ביום חול.

בשולי הדברים נביע את תקוותנו, כי אכן יבינו הכל את ערכה וחשיבותה של שמירת השבת, והיותה סמל ואות לעם היהודי מדורי דורות, ולא יפגמו בקדושתה ובשלימותה.

סימוכים נוספים לכך, אפשר למצוא גם בתורה הקדושה, הקוראת ליום ביעור החמץ "אך ביום הראשון תשביתו שאור מבתיכם", למרות שמדובר ביום הקודם לפסח, ועל פי פשוטו של מקרא מבואר מכך, שערב פסח עצמו, כבר נחשב יום הראשון של פסח, כיון שעוסקים בו בהכנה לחג בביעור החמץ. הרי מתבאר, כי התחלת המועד, הוא כבר מהזמן שבו עוסקים בהכנות המעשיות לקראת המועד.

ומשכך, כיון שהרחבנו את זמן ביעור החמץ לשלושים יום קודם החג, הרי שבפועל כבר נמצאים אנו באותו זמן מיוחד של "אך ביום הראשון תשביתו שאור מבתיכם". כמה נפלא. אם רק נרגיש זאת ונתבונן בזאת, יקבלו כל הימים וכל העיסוקים משמעות שונה לגמרי.

כשם שנונים הדברים ביחס לחג הפסח, כך הם נכונים ביחס לכל זמן ומועד של קדושה, ובראש ובראשונה ביחס לשבת קודש, הכתר של כל הזמנים והמועדים. מהרגע שבו אנו מתחילים את ההכנה בפועל לקראת בואה של השבת, הרי שכבר משכנו את הזמן של השבת לאותו זמן ביום חול. אפילו שאנו עדיין עושים מלאכות. אך זה בתנאי שאנו באמת עוסקים במלאכות שהם הכנה לשבת. ככל שנקדים לגמור את ההכנות לשבת בזמן מוקדם יותר, הרי השבת עצמה תמשך לתוך זמן החול, וכך נוספת קדושה בעצמינו, כדי שנהיה ראויים וזכאים לקבל את אור השבת על כל השפעות הברכה שבה.

מצוות ביעור חמץ מתחיל כבר החל משלושים יום לפני החג.

ומה פתאום דווקא משלושים יום קודם הפסח מתחיל זמן קיום מצוות ביעור חמץ? הגמרא במסכת פסחים שואלת שאלה זאת, ומסבירה כי כיון שמצינו ששואלים ודורשים בהלכות הפסח שלושים יום קודם החג, הרי שכבר שייך זמן זה להכנות לקראת הפסח, וממילא גם מצוות ביעור החמץ מתחילה החל מזמן זה. והגמרא מביאה דעה, שכל זה מתחיל שבועיים קודם לחג הפסח, ולא שלושים יום קודם הפסח. נמצא איפוא, כי לכל הדעות, זמן זה בו אנו עומדים עתה, הוא כבר בעיצומם של ימי ההכנה לחג הפסח, שהם כבר ימים שנוהג בהם בפועל דיני ביעור חמץ.

אם מתבוננים בכך, אפשר ללמוד מכך לימוד יסודי ביותר. כי לכאורה במבט שטחי הרי אין שום קשר בין הדברים, וכי מה בכך שזמן הלימוד של הלכות הפסח הוא במשך שבועיים ימים או חודש ימים, עד כדי שזה ישפיע על כך שזה כבר זמן ביעור החמץ? מה הקשר בין זה לזה?

אין זאת אלא, כי מאותם ימים שבהם מתחילים להתכונן לקראת החג, הרי שזה נחשב שאנו נמצאים כבר בעיצומם של ימי החג. מאותו רגע שבו מתחילים להתכונן לחג, כבר נמצאים אנו בתוך החג. אי לכך, כיון שכבר מתחילים לשאול ולדרוש בהלכות הפסח בימים אלו, הרי שימים אלו הם כבר הימים שבהם ראוי לקיים את מצוות ביעור החמץ ששייך לחג עצמו. וזה אומר בשפה פשוטה, שימים אלו כבר נחשבים כמו עיצומם של יום, כמו פסח עצמו.

מצויים אנו כבר בעיצומם של ימי חודש ניסן, הימים הקרויים "הימים המבורכים", ימים של הכנה והתעלות לקראת חג האמונה והחירות, חג הפסח הבא ומתקרב עלינו לטובה.

חג הפסח מתאפיין במיוחדותו, בהיותו כולל כולו משני חלקים, הן חלק של הסור מרע, כאשר כולנו מוזהרים שלא להשהות ברשותינו ולא להכניס לפיותינו, אף לא משהו שבמשהו של חמץ. והן בחלק של העשה טוב, בקיום מצוות החג בשמחה, באכילת כזית מצה ומרור, בסיפור יציאת מצרים ומצוות ליל הסדר על כל הנלווה עמהם, והתחלת מצוות ספירת העומר.

ימים אלו של תחילת חודש ניסן, מתרכזים בעיקרם בהכנות המעשיות לקראת ביעור כל החמץ מרשותינו עד לבוקרו של ערב חג הפסח, שמאותו זמן לא יראה ולא ימצא בכל גבולי בתינו ובתי כל ישראל, אף לא פירור חמץ אחד שנדע עליו ולא נבערו או נוציאו מרשותינו לרשות גוי.

ימים אלו, אף מבחינת ההלכה, נחשבים כבר כימים של ביעור חמץ, שכן על פי הדיון, מי שיוצא מביתו החל מחודש לפני פסח, אף אם אין בדעתו לחזור לביתו בפסח, צריך הוא כבר לבדוק את ביתו ולהוציא את כל החמץ מביתו, כדי שלא יהיה ברשותו חמץ בפסח. כך גם מי שמפנה דירה לצורך עשייתו למחסן, צריך קודם כל לקיים מצוות בדיקה בביתו. אמנם נחלקו הפוסקים אם מברכים על בדיקה זו, או שאת הברכה תיקנו רק על מי שבדק בליל ארבעה עשר בניסן, אבל בעיקרו של דבר, קיום

לשון חכמים

תנו רבנן מעשה בחסיד אחד שנפרצה לו פרץ בתוך שדהו ונמלך עליה לגודרה וזכר ששבת הוא ונמנע אותו חסיד ולא גדרה ונעשה לו נס ועלתה בו צלף וממנה היתה פרנסתו ופרנסת אנשי ביתו

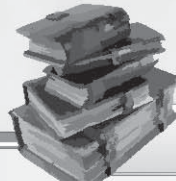
שבת קנ, ב

פ"י שחישב בשבת לגדרה וזכר שהוא שבת ונמלך ולא גדרה כלומר קנס עצמו שלא לגדרה לעולם מפני שחישב בשבת לגדרה ואע"פ שחישב כן בשוגג שהיה סבור שהיה חול ולפיכך זכה ונעשה בו צלף וכו'

ריטב"א שם

ולעולם יהא אדם זהיר בכך שאף מחשבתו לא יטרידנה בשבת בענינים אלו שהיום כלו קדוש לה, ואל יוציא קדשי קדשים לחולין, והנוהר בכך מקומו מושכר לו פעלתו אתו ושכרו לפניו.

מאירי שם

פניני הלכה

שאלה: במסגרת ההכנות לחג הפסח, בהם כבר נוקו מספר חדרי הבית, כולל חדר האכילה של סעודות השבת, אנו אוכלים את חלק החמץ בסעודה במרפסת הבית הסמוכה לחדר האכילה. האם אפשר לעשות את הקידוש בחדר, ולצאת לאחר מכן למרפסת לאכול את החלה, ולחזור להמשך הסעודה בחדר?

תשובה: כלל הוא, אין קידוש אלא במקום סעודה, שנאמר וקראת לשבת עונג, במקום עונג – שהוא הסעודה, שם תהא הקריאה – שהוא הקידוש. דבר זה מעכב אפילו בדיעבד, ואם אין הקידוש במקום סעודה לא יצא ידי חובת קידוש.

מצורת שלימות המצוה ראוי שהקידוש יהיה ממש במקום בו אוכלים, וכן לא להפסיק בין הקידוש לאכילה. אך במקום צורך, מותר לקדש על דעת לאכול את הסעודה במקום אחר, ואפילו בחדר אחר, ואפילו ביציאה למקום שאינו מקורה, כמו במרפסת, ובתנאי שרואים את מקום האכילה ממקום הקידוש.

מקורות לעיון: פסחים קא, א; שולחן ערוך או"ח רעג, א ונושאי כלים שם; שו"ע או"ח קעח, ב ונושאי כלים שם. וראה בפרי מגדים רסט, א שאפילו מן התורה לא קיים מצוות קידוש אם אין זה במקום סעודה, ולכן יש מקום להחמיר בספיקות בענין זה כדין ספק דאורייתא.

אמרת השבת

הפתיחה לפרשת המועדות שבפרשת אמור, פותחת ביום השבת, וכותב על כך רש"י:

מה ענין שבת אצל מועדות, ללמדך שכל המחלל את המועדות מעלין עליו כאלו חלל את השבתות. וכל המקיים את המועדות, מעלין עליו כאלו קיים את השבתות.

והדברים טעונים ביאור, איך יתכן לומר שכל המקיים את המועדות מעלים עליו כאילו קיים את השבתות, וכי די בשמירת המועדות לבד?

ביאר זאת בספר קרן לדוד באופן נפלא, כי עיקר שמירת השבת הוא כדי להעיד על האמונה בחידוש העולם בששת ימי המעשה. אך יש להבין, מה שייך להעיד על דבר שלא ראינו בעינינו, וכי שייך עדות על דבר של אמונה בלא ראייה? אלא, כיון שראינו את יציאת מצרים ואת כל הנסים והמופתים, הרי בכך ראינו אות ומופת ברור על חידוש העולם, ומעתה יכולים אנו להעיד על כך שהקדוש ברוך הוא ברא את העולם יש מאין והוא מהוה ומקיים את הכל.

נמצא אם כן, כי מי ששומר את השבת ולא שומר את המועדות, הרי אינו מעיד בכך על חידוש העולם ביד הבורא כל יכול, שהרי אם אינו שומר את המועדות אינו מאמין ביציאת מצרים ובכל הנסים והמופתים שנלוו לה, ומעתה כיצד יכול הוא להעיד על חידוש העולם, ואם כך כל שמירת השבת שלו אין בה תועלת. אולם משמקיים הוא את המועדות, הרי בכך מתעלה ומתקיים שמירת השבת שלו, ולכן אמרו שכל המקיים את המועדות מעלה עליו כאילו קיים את השבתות, כלומר שעל ידי כך מתעלה ומתרום מה שקיים את השבתות.

פרשת השבת

וְהָיָה בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִגְלַח אֶת כָּל שְׂעִרוֹ
אֶת רֵאשׁוֹ וְאֶת זָקְנוֹ וְאֶת גְּבַת עֵינָיו וְאֶת
כָּל שְׂעִרוֹ יִגְלַח וְכַבֵּשׂ אֶת בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְנָטְהָר:
(יד, ט)

בספר פני מנחם כתב לרמזו בפסוק זה, על פי מה שכתבו בספרים הקדושים הקדמונים, כי השיער מרמז על היצר הרע, כי הוא מקום אחיזת החיצוניים.

ועל זה רמז הפסוק, כי ביום השביעי, הרמז לשבת, יגלח את כל שערו, אין בו שום שליטה לכוחות החיצוניים, כמו שאמרו בזוהר הקדוש, שכל המזיקים והחיצוניים בורחים ונמלטים ממנה, ואין לסטרא אחרא שום שייכות בשבת.

והנה הפסוק חוזר שוב ואומר "ואת כל שערו יגלח". וכתב, שיתכן שהדבר בא לרמזו, על חג הפסח, שגם הוא נקרא שבת, כפי שאומר הפסוק 'ממחרת השבת', וגם על זה נאמר שאת כל שערו יגלח. והשבת הסמוכה לשבת, יכולה לסייע לביעור כל החיצוניים והיצר הרע, עד שזוכים באופן כפול ל"גילוח כל השערות", כלומר לביעור כל כוחות הרע.

מעשה לשבת

שכרו הרבה מאוד

שלנו הודה לנהג בחום רב, ונכנס לרכבו. במהלך הנסיעה הביע תהוג התפעלות רבה באוני אורחו על שמירתו על עקרונותיו המקודשים בצורה כה מרשימה, ובסיום הנסיעה הקצרה אף ביקש ממנו את שמו וכתבתו. בינתיים הספקתי כבר לשכוח מהסיפור – ממשוך האורח בסיפורו – אולם לא הלפו שבועות רבים, ובתיבת הדואר שלי מונחת מעטפה ועליה כתובת השולח שלא הכרתי. פתחתי את המעטפה, ובתוכה היתה המחאה רשומה לפקודתי, באופן שיבטיח כי רק אני אוכל להפקיד את המחאה בחשבון הבנק שלי. סכום המחאה היה סכום גבוה ביותר, מאות אלפי שקלים.

בהתחלה בטוח הייתי כי אירעה כאן טעות איומה, ובאופן מיידי יצרתי קשר עם השולח, ששמו היה מוטבע בכתרת, והיה זר לי לחלוטין. בשיחת הטלפון הזכיר לו שולח המחאה את הסיפור בתחנת הדלק, ואת הנסיעה הקצרה שנסע במכוניתו.

תוך כדי הדברים הסביר לו את פשר המחאה: "קיבלתי לאחרונה זכות טיפול בכסף רב מאוד שנטר בעיובן של אחת מקרובותי, תוך כדי הנחיה על סך מסויים שאתן אותה כשאראה יהודי המוסר את נפשו על מצוה מסויימת. כשראיתי אותך ביום חם ולוהט, מסרב לקנות דלק מתחנה שאינה שומרת שבת, ובשל כבוד השבת היית נחוש לצעוד בחום הכבד כברת דרך נוספת, הבנתי שזה המקרה עליו נאמרה הצוואה, ואין ספק שעל כך היתה הכונה, וזכית בכסף זה ביושר רב".

ר' אברהם ברנש ששמע את הסיפור, בירר את הפרטים ואימת אותם, והוא הביא את הדברים לפרסום. הדברים פורסמו על ידי חברון גרנביץ

הקופתת, הגיע סוף סוף לתחנת הדלק. כשכל גופו לוהט ובגדיו רטובים מהזיעה הניגרת. לאחר שהשיב את נפשו במים צוננים, ביקש מהעובדים במקום למלא עבורו את המיכל, אך רגע לפני שהעובד לחץ על כפתור המשאבה, ביקש הלה לברר אם המקום שומר שבת, ומשנענה בשלילה התנצל ואמר כי הוא מוותר על רכישת הדלק במקום, עקב היותו שומר שבת, שהשבת יקרה לו מכל, ואינו חפץ ליהנות משיירותה של תחנה שאינה שומרת על השבת.

ביורר טלפוני קצר העלה כי במרחק מספר קילומטרים נוספים קיימת תחנת דלק אחרת, שהיא אכן שומרת שבת. האישי לא חשב פעמיים, וחפץ לצאת שוב לדרך כדי למלאות את מיכל הדלק.

נהג אחר שעמד בתחנת הדלק וצפה בהשתאות במתרחש, וכשהבחין כיצד אדם מוכן להשקיע כה רבות בשל חשיבות שמירת השבת בעיניו, ניגש אליו והציע לו לקחת אותו ברכבו לעבר תחנת הדלק הסמוכה השומרת שבת, ולהחזירו בחזרה לרכבו עם מיכל הדלק המלא. היהודי

ר' אברהם נתן ברנש הי"ו, הינו בעליו של מפעל גדול השומר שבת, ומדובר במפעל המופעל על ידי מכוונות תעשייות מתקדמות, ושבתית המופעל בכל שבוע והפסקת פעילות כל המכוונות אינה דבר של מה בכך, ובכל זאת בלב בוטח הוא מכבה מידי שבוע את כל מכוונות המפעל, על אף שיתכן ובתנאים מסויימים היה יכול לקבל היתר כל שהוא להמשך פעילותם האוטומטית של המכוונות.

שמירת השבת במפעלו, קנתה לה שם גדול, ובעקבות כך מבקרים במפעלו מידי פעם קבוצות של אנשי מקצוע ולומדי מערכות תפעול, הבאים לראות כיצד יתכן הדבר להשביח מרצון מכוונות כה גדולות למשך יממה שלמה.

היה זה באחד הימים בתחילת השנה, כאשר למקום הגיעה קבוצה נוספת מהקבוצות הרגילות לסייר במקום, כשהוא מלווה את הקבוצה ונותן הדרכה לפני מתלוי הסוור, ומסביר תוך כדי הדברים על חשיבותה של שמירת השבת, אף במחיר של חישובים כלכליים שונים.

בסיום הסוור ניגש אליו אחד מהמסיירים, אף הוא שומר תורה ומצוות, ומבקש ממנו לספר לו סיפור שהוא היה שותף לו.

אותו בכיר, נסע יום אחד במכוניתו באחד ממכבישי הארץ, ולפתע נתקע הרכב. בבדיקה קלה, נוכח לדעת כי מדד הדלק במכוניתו מצביע על כך כי הדלק במכוניתו אזל. היה זה יום חם מאוד, הלהות עלתה וטיפסה, והוא מצא את עצמו תקוע על הכביש עם מנוע מושבת וללא דלק.

מחוסר ברירה, ניגש לתא המטען של מכוניתו, הוציא מיכל ריק, והחל צועד לעבר תחנת דלק קרובה. אמנם הקרובה היתה כמה קילומטרים, אבל זה מה שהיה באפשרותו לעשות באותו רגע. לאחר צעידה מאומצת בשולי הכביש תחת השמש

דבריהם הם זכרונם

האדמו"ר רבי חיים מאיר הגר מוויז'ניץ זצ"ל בעל ה"אמרי חיים" - ט' ניסן תשל"ב

כל ימיו בער האדמו"ר האמרי חיים מוויז'ניץ בקדושת השבת והמועדות. רגיל היה בפיו לומר בדרך צחות על לשון הפסוק "וקראת לשבת עונג", כי קריאת השם שבת לבד הרי הוא עונג. כבר מתחילת ימות השבוע היה ניכרת בו תכונה והכנות לקראת בואה של השבת, והיה רגיל לבאר את הפסוק 'לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת', שאין ראוי להדליק את אש להט הקדושה בשבת עצמה, אלא עלינו להכין את אש הקדושה עוד מימות החול.

משמשיו מעידים כי בערב שבת היה כל כמה דקות שואל היכן אוחזים בהכנות לשבת, והיה מידי כמה זמן אומר "כבר מאוחר, זהו ערב שבת, הזמן בוער". כבר בשעות לפני הצהריים היה הולך לטבול במקוה טהרה לכבוד שבת. שעה ארוכה קודם השבת כבר היה יושב בבגדי שבת ואומר את שיר השירים, ומיהר לעלות לבית הכנסת בעוד היום גדול, כשמיד פתח בהתלהבות בתפילות מנחה של ערב שבת באמירת "הודו" כמנהג החסידים, באש קודש, כשהשמש עדיין זורחת במלוא עוזה.

כך גם ביחס לכל המועדות היה מלא תשוקה וגעגועים, ובמיוחד לקראת בואו של ליל הסדר, שממש לא יכול היה לעצור בעצמו. גם זאת היה רגיל בפיו לבאר את הפסוק 'ליל שמורים לה', מלשון 'ואביו שמר את הדבר', שהוא לשון ציפיה והמתנה, כי ללילה זה ממתנים ושומרים את הזמן מתי כבר יבוא. בימים הקרובים לפסח, היה סופר את השעות עד לזמן שבו יתחיל ליל הסדר הקדוש.

צדיקים ציינו באופן מופלא, כי צדיק זה הסתלק לבית עולמו בערב שבת קודש סמוך לחג הפסח, הזמנים שהיו כה מיוחדים וערבים אצלו.

קוראי עונג

לכבוד מערכת "ישמחו".

בנוגע למה שהתבאר בגליון האחרון בהקשר לטלטול השולחן שהודלקו עליו נרות שבת:

אולי יש צורך להדגיש, שההיתר לטלטל את השולחן הוא רק אחרי שהנרות כבו.

וכן אם אפשר לברר, האם מותר לקחת אחרי הסעודה את המפה עם הפמוטות ולפרוס מפה אחרת?

בתודה מראש
חיים משה לנג

תגובת המערכת:

אכן, נושא זה של טלטול השולחן בעוד הנרות דולקים, הינו נושא שראוי להרחיב בו, והוא מצוי ביותר בבתים רבים, ותלוי בפרטים רבים.

א. אם הדליקו נרות, בפתילות בשמן, אכן אסור לטלטל את השולחן בעוד הנרות דולקים, כיון שבטלטול השולחן ודאי שהשמן מתקרר או מתרחק מהנר, ובכך דולק יותר או פחות בעת קירוב השמן או הרחקתו, ואף כשאין מתכוונים לכך עוברים בכך איסור מלאכה מן התורה.

ב. אם הדליקו נרות בפתיל צף, הרי אין טלטול הנר והרחקת השמן משנה באופן דליקת הנר, כיון שהוא לעולם צף באותה מדה מעל השמן.

ג. אם הדליקו נרות חלב ושעווה, ויש אפשרות להזיז את השולחן באופן שלא יתנדנד הנר בצורה שהחלב או השעווה ינטפו ובכך יתעצם בעירת הפתילה או להיפך, הרי יש מקום להקל לטלטל את השולחן גם בזמן שהנרות דולקים, במידה ואין השולחן בסיס לנרות בלבד, ויש צורך בטלטול השולחן לצורך דבר המותר. אך אם קרוב לודאי שהנר יתנדנד, וממילא יתרחש שינוי באופן בעירת הפתילה אפילו לרגע קטן ביותר, הרי שהדבר כרוך בחשש חמור של מלאכה דאורייתא.

לגבי הורדת הפמוטות כדי להחליף את המפה, אכן צריכים לתת על כך את הדעת מראש, להניח את הפמוטות על מגש, ועל המגש להניח דבר חשוב יותר מהפמוטות, תכשיט יקר, או דבר מאכל של סעודת שבת, ובכך יהיה מותר לטלטל את המגש עם הפמוטות בתנאים שהוזכרו, ולפרוס את המפה החדשה מעל השולחן.

יְדֵי הַשֶּׁבֶת

יְלָדִים יְקָרִים!

בשבוע זה בו קוראים אנו את פרשת מצורע, הבה נחזיר על המעשה הידוע המופיע במדרש חז"ל בפרשת השבוע, ובו מספרים חז"ל על אותו רובל ששהסתובב בעירות הסמוכות לעיר צפורי, והנה מרריו ואומר: "מי רוצה לרפוש סם חיים?"

בתו של התנא הקדוש רבי יצאי, שמעיה את הכרזתו של הרובל, ונקנסה לחרו של אביה, וספרה לו כי ישנו רובל המסתובב ומרריו מי מבקש סם של חיים. אמר לה אביה, שתלך ותקרא לו לרובל. הלכה וקראה לו לבוא לרבי יצאי, וקא לפגיו. שאלו רבי יצאי, איזהו סם של חיים אתה מוכר? אמר לו הרובל: רבי, אדם שממותך אינו נקוק לי, שגן סם זה מצוי הוא בידך, ולא אתה צריף אותו. בקש ממנו רבי יצאי, ששכח זאת יודיע לו מהו אותו סם מפלא. הפציר בו רבי יצאי, והרובל נענה כי גביאו לו ספר תהלים, עמד וגלג את הספר עד שהראה לו מה שכתב דוד המלך "מי האיש החפץ חיים אוהב, ימים לראות טוב, נצר לשונך מרע וישפתיך מדבר מרמה".

מה עשה רבי יצאי? נתן לו ששה סלעים! סכום גדול ביותר.

התפלאו תלמידי רבי יצאי ושאלו אותו: על מה מגיע לו רובל כסום כסך פה גדול, גלום לא היית יודע בעצמך פסוק זה? ענה ואמר להם רבי יצאי: בנדאי שהייתי יודע פסוק זה, אלא שבא זה ובררו בגדי, ולמד אותי עד כמה הדברים הם פשוטים.

*

מה למדנו כאן? מה באמת התחדש לרבי יצאי? וכי פקפק חלילה פקפוק פל שהוא בדברי הפסוק – הם מלהפיר.

ודאי שלא. ודאי שגם עד עכשו רבי יצאי ידע שהשמירה על הלשון היא היא סם החיים. אבל הרובל למד אותו, כי צריכים לחיות עם זה בצורה פל פה מצויאותית, פשוטו פמשמעו, סם חיים שאפשר לקחת למפר אותו כמו דבר שמחזיקים ביד. כי עלינו להתבונן וללמוד את דברי התורה הקדושה, ודברי הפתובים פלם, פפשוטם מפוש.

פך זה גם ביחס לכל הפסוקים בתורה ובגביאים ובפתובים. למשל על שמירת השבת, שנאמר על פך דברים מפרשים בפסוק על ידי הנביא: "אם תשיב משבת רגלך, עשות חפציד ביום קדשי, וקראת לשבת ענג לקדוש ה' מקבד, ובכדתו מעשות דרכיך, ממצא חפצך ודבר דבר – אז תתענג על ה' והרפתיך על גמתי ארץ והאכלתיך נתלת יעקב אביך, כי פי ה' דבר".

אלו הם דברים מפרשים, ועלינו לקחת אותם פפשוטם, כי מלבד המצוות הכלולות בפסוק זה לענג ולקבד את השבת, הרי יש פכך גם הבטחה ברורה כי פכך זוכים לכל הטוב ולענג. צריכים לחיות עם זה כמו דבר מצויאותי מפוש.

שבת שלום

ישמחו

מופץ בדואר אלקטרוני בכל קצוות תבל.

לזיכוי הרבים נא הדפיסו

והפיצו בין מכריכם!

לקבלת הגליון בכל שבוע,

ולהערות הצעות ותרומות

yismechu@yismechu.com 052-7636030